

Propositional Logic and Logic Inference

Propositional Logic

- Proposition (ประพจน์) เป็นส่วนที่ใช้พิสูจน์ เพื่อบ่งชี้ความจริงตามหลักเหตุผล มี 2 ชนิด คือ
 - ประพจน์เชิงเดี่ยว (Single Proposition)
 - ประพจน์เชิงซ้อน (Compound Proposition)

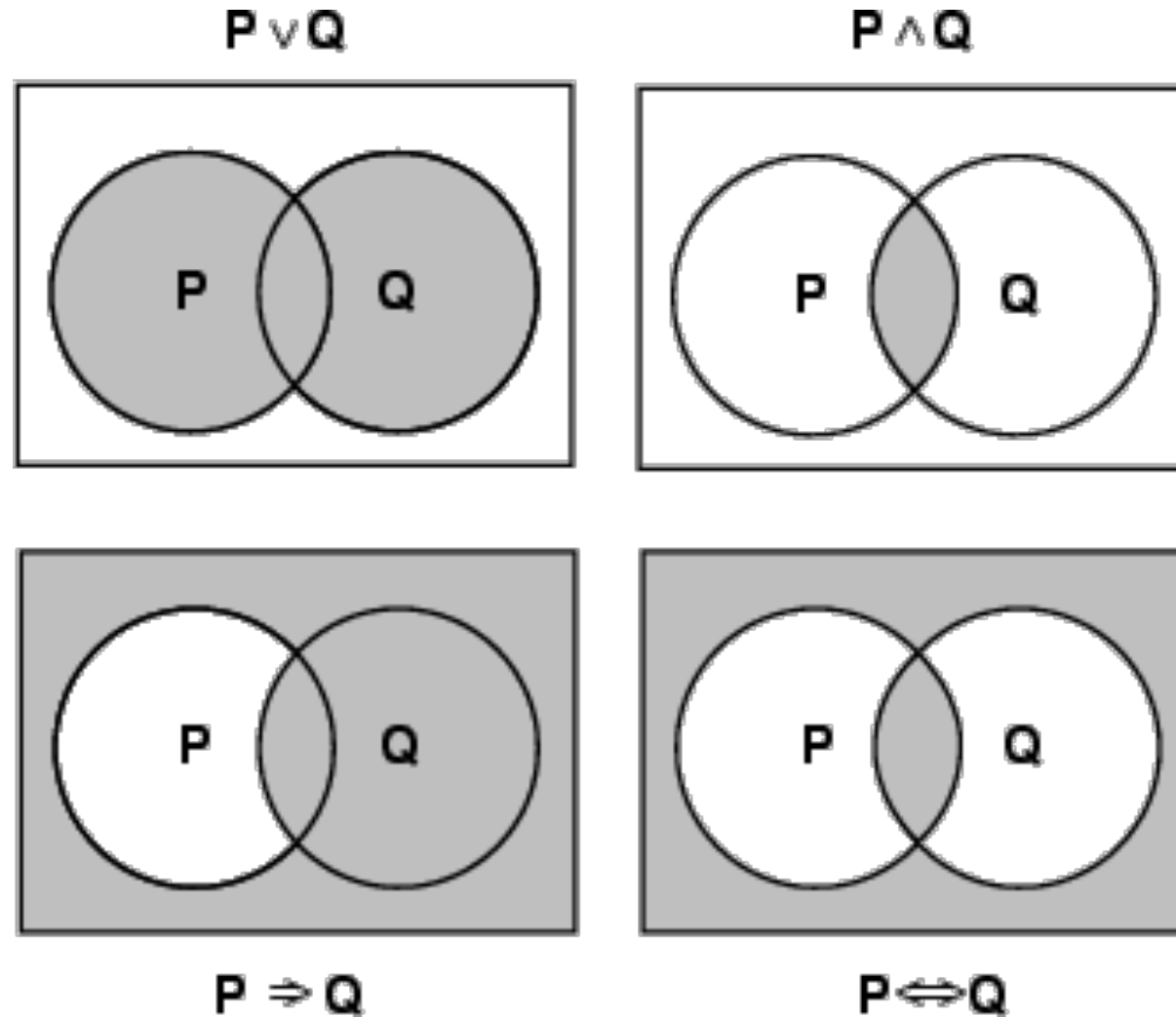
Propositional Logic

- ประพจน์เชิงเดียว : ประโยคหรือเนื้อหาทางตรรกะที่มีเพียงใจความเดียว
 - A : นักเรียน**ทุกคน** อยากเรียนจบ
 - B : **ไม่มี**นักเรียนคนไหนอยากสอบตก
 - C : นักเรียน**ส่วนใหญ่**เรียน 4 ปีก็จบการศึกษา
 - D : คนไทย**ส่วนใหญ่**ไม่ยากจน

Propositional Logic

- **ประพจน์เชิงซ้อน** คือการนำเอาประพจน์เชิงเดี่ยวหลายประโยคมารวมกันด้วยคำเชื่อมประโยค
- **ประโยคความรวม** เป็นประโยคตรรกะที่เกิดจากคำเชื่อม “และ”, “แต่”, “แม้”, “เมื่อ” ในตรรกะศาสตร์จะใช้ตัว AND (\wedge)
 - ฉันชอบกินข้าวสวย**แต่**เธอชอบกินข้าวเหนียว
- **ประโยคความเลือก** คือ ประโยคตรรกะที่เกิดจากคำเชื่อม “หรือ” (\vee)
 - พรุ่งนี้เป็นวันพุธ**หรือ**วันพฤหัสบดี
- **ประโยคมีเงื่อนไข** เป็นประโยคตรรกะที่เกิดจากคำเชื่อม “ถ้า...แล้ว” โดยประพจน์หนึ่งจะเป็นเงื่อนไข อีกตัวจะเป็นผลสรุป (\Rightarrow)
 - **ถ้า**นักศึกษาทำข้อสอบได้คะแนนเต็ม**แล้ว**จะได้เกรด A
- **ประโยคสมภาค** คือ ประโยคตรรกะที่เกิดจากคำเชื่อม “..ก็ต่อเมื่อ..” (\Leftrightarrow)
 - สมชายเป็นคนดี**ก็ต่อเมื่อ**สมชายไม่ทำชั่ว

Models of complex sentences

ขั้นตอนการสร้างประพจน์

- เลือกสัญลักษณ์ : ตัวพิมพ์ใหญ่ (P,Q,R) คำ (Rain,Hot) หรือกลุ่มคำ (isEven,การประสมคำ)
- กำหนดประโยคให้กับสัญลักษณ์ เป็นประพจน์เชิงเดียว
 - P : อากาศร้อน
 - Rain : มีฝนตก
 - isEven : ตัวแปรมีค่าเป็นเลขคู่
- ใช้คำเชื่อม ($S \vee T$), ($S \wedge T$), ($S \rightarrow T$), ($S \Leftrightarrow T$) เพื่อสร้างประพจน์เชิงซ้อน

Example : Propositional Logic

- P means “It is hot.”
 - Q means “It is humid.”
 - R means “It is raining.”
 - $(P \wedge Q) \rightarrow R$
“If it is hot and humid, then it is raining”
 - $Q \rightarrow P$
“If it is humid, then it is hot”
- A better way:
 - Hot = “It is hot”
 - Humid = “It is humid”
 - Raining = “It is raining”

Practice

p: You learn the simple things well. လေ့ရှိရင်း

q: The difficult things become easy. ရှုပ်ရှားရင်း

- You do not learn the simple things well. $\sim p$
- If you learn the simple things well then the difficult things become easy. $p \rightarrow q$
- If you do not learn the simple things well, then the difficult things will not become easy. $\sim p \rightarrow \sim q$

$$q \rightarrow p$$

- $q \wedge \sim p$
• The difficult things become easy but you did not learn the simple things well.
- You learn the simple things well but the difficult things did not become easy.

$$p \wedge \sim q$$

Truth Tables

- ใช้อธิบายค่าความจริงทั้งหมดของประพจน์ต่างๆ
- ใช้เป็นเครื่องมือในการเทียบว่าประพจน์มีคุณสมบัติอย่างไร
 - **Tautology** : เป็นประโยคที่ให้ความเป็น**จริง**ในทุกกรณี
 - **Self-contradiction** : เป็นประโยคที่ให้ความเป็น**เท็จ**ในทุกกรณี
 - **Contingent** : เป็นประโยคที่สามารถมีทั้งค่าจริงและเท็จ
 - **Consistent** : ประโยคเหล่านั้นมีโอกาสที่จะเป็นจริงในกรณีเดียวกันได้
 - **Inconsistent** : ประโยคเหล่านั้นไม่มีโอกาสที่จะเป็นจริงในกรณีเดียวกัน
- ใช้ในการพิสูจน์ความเหมือนของประพจน์ (Logically equivalent)

P	Q	P and Q
T	T	T
T	F	F
F	T	F
F	F	F

P	Q	P or Q
T	T	T
T	F	T
F	T	T
F	F	F

P	not P
T	F
F	T

P	Q	$P \Rightarrow Q$
T	T	T
T	F	F
F	T	T
F	F	T

P	Q	$P \Leftrightarrow Q$
T	T	T
T	F	F
F	T	F
F	F	T

Tautology : $R \Rightarrow ((P \Rightarrow Q) \vee \neg(R \Rightarrow Q))$

ทำเงื่อนไขทุกได้เหมือนกันหมดเลย

P	Q	R	$P \Rightarrow Q$	$R \Rightarrow Q$	$\neg(R \Rightarrow Q)$	$(P \Rightarrow Q) \vee \neg(R \Rightarrow Q)$	$R \Rightarrow ((P \Rightarrow Q) \vee \neg(R \Rightarrow Q))$
T	T	T	T	T	F	T	T
T	T	F	T	T	F	T	T
T	F	T	F	F	T	T	T
T	F	F	F	T	F	F	T
F	T	T	T	T	F	T	T
F	T	F	T	T	F	T	T
F	F	T	T	F	T	T	T
F	F	F	T	T	F	T	T

Self-contradiction : $\neg(P \Rightarrow Q) \wedge \neg(Q \Rightarrow P)$

P	Q	$P \Rightarrow Q$	$\neg(P \Rightarrow Q)$	$Q \Rightarrow P$	$\neg(Q \Rightarrow P)$	$\neg(P \Rightarrow Q) \wedge \neg(Q \Rightarrow P)$
T	T	T	F	T	F	F
T	F	F	T	T	F	F
F	T	T	F	F	T	F
F	F	T	F	T	F	F

Contingent : เป็นประโยคที่สามารถมีทั้งค่าจริงและเท็จ

- ยกตัวอย่าง....

ประตูที่ล็อกแผ่นดิน

Consistent

- ประโยคมากกว่า 1 ประโยค ที่มีโอกาสที่มีค่า จริง ในกรณีเดียวกัน
- ตัวอย่าง : $(P \vee Q)$ และ $\neg(P \Leftrightarrow \neg Q)$

P	Q	$P \vee Q$	$\neg Q$	$P \Leftrightarrow \neg Q$	$\neg(P \Leftrightarrow \neg Q)$
T	T	T	F	F	T
T	F	T	T	T	F
F	T	T	F	T	F
F	F	F	T	F	T

Inconsistent

- ประโยคมากกว่า 1 ประโยค ที่ไม่มีโอกาสที่มีค่า จริง ในกรณีเดียวกัน
- ตัวอย่าง : $(P \Rightarrow Q) \wedge P$ และ $\neg(Q \vee \neg P)$

P	Q	$P \Rightarrow Q$	$(P \Rightarrow Q) \wedge P$	$\neg P$	$Q \vee \neg P$	$\neg(Q \vee \neg P)$
T	T	T	T	F	T	F
T	F	F	F	F	F	T
F	T	T	F	T	T	F
F	F	T	F	T	T	F

Logically equivalent

- ค่าความเป็นจริงของทั้ง 2 ประโยคเหมือนกันในทุกกรณี
- ตัวอย่าง : $\neg P \Rightarrow \neg Q$ และ $\neg(Q \wedge \neg P)$

P	Q	$\neg P$	$\neg Q$	$\neg P \Rightarrow \neg Q$	$Q \wedge \neg P$	$\neg(Q \wedge \neg P)$
T	T	F	F	T	F	T
T	F	F	T	T	F	T
F	T	T	F	F	T	F
F	F	T	T	T	F	T

Rules of Replacement

ประโยคใน
propositional logic
สามารถแทนที่กันได้ ถ้า
ประโยคทั้ง 2 นั้น
logically equivalent

ชื่อกฎ	Logically equivalent
Double negation (DN)	$\neg \neg P \equiv P$
Commutativity (Com)	$P \vee Q \equiv Q \vee P$ $P \wedge Q \equiv Q \wedge P$
Associativity (Assoc)	$(P \vee Q) \vee R \equiv P \vee (Q \vee R)$ $(P \wedge Q) \wedge R \equiv P \wedge (Q \wedge R)$
Tautology (Taut)	$P \vee P \equiv P, \quad P \wedge P \equiv P$
Demorgan's Law (DM)	$\neg(P \vee Q) \equiv \neg P \wedge \neg Q$ $\neg(P \wedge Q) \equiv \neg P \vee \neg Q$
Transposition (Trans)	$P \Rightarrow Q \equiv \neg Q \Rightarrow \neg P$
Material Implication (Impl)	$P \Rightarrow Q \equiv \neg P \vee Q$
Exportation (Exp)	$P \Rightarrow (Q \Rightarrow R) \equiv (P \wedge Q) \Rightarrow R$
Distribution (Dist)	$P \wedge (Q \vee R) \equiv (P \wedge Q) \vee (P \wedge R)$ $P \vee (Q \wedge R) \equiv (P \vee Q) \wedge (P \vee R)$
Material Equivalent (Equiv)	$P \Leftrightarrow Q \equiv (P \Rightarrow Q) \wedge (Q \Rightarrow P)$ $\equiv (P \wedge Q) \vee (\neg P \wedge \neg Q)$

ตัวอย่างการพิสูจน์ด้วยตารางความเป็นจริง

ละเอียด

จงพิสูจน์การเท่ากันของสมการต่อไปนี้ $\neg(P \Rightarrow (Q \wedge R)) \equiv \neg[(P \Rightarrow Q) \wedge (P \Rightarrow R)]$

P	Q	R	$(Q \wedge R)$	$P \Rightarrow (Q \wedge R)$	$\neg(P \Rightarrow (Q \wedge R))$	$(P \Rightarrow Q)$	$(P \Rightarrow R)$	$(P \Rightarrow Q) \wedge (P \Rightarrow R)$	$\neg[(P \Rightarrow Q) \wedge (P \Rightarrow R)]$
T	T	T	T	T	F	T	T	T	F
T	T	F	F	F	T	T	F	F	T
T	F	T	F	F	T	F	T	F	T
T	F	F	F	F	T	F	F	F	T
F	T	T	T	T	F	T	T	T	F
F	T	F	F	T	F	T	T	T	F
F	F	T	F	T	F	T	T	T	F
F	F	F	F	T	F	T	T	T	F

Deduction: Rules of Inference and Replacement

- การแก้ไขปัญหของ **Propositional Logic** โดยใช้ตารางความเป็นจริง (**truth table**) ตามทฤษฎีสามารถแก้ไขได้ทุกปัญหา
- แต่ขนาดของตารางความเป็นจริงจะใหญ่ขึ้นมาก ตามจำนวนของตัวแปรของประโยคนั้นๆ
- ตัวอย่าง ถ้ามีประโยค **Propositional Logic** มีตัวแปร **10** ตัว ตารางความเป็นจริงจะต้องมีทั้งหมด **$2^{10} = 1024$** แถว
- ดังนั้นจึงมีวิธีแก้ปัญหโดยเอาทฤษฎีต่างๆ แทนการใช้ตารางความเป็นจริง
 - **Natural Deduction**
 - **Direct Deduction**
 - **Indirect Deduction**

Natural Deduction (การนิรนัย)

- วิธี **natural deduction** พยายามที่จะลดการคิดค่าความเป็นจริงของแต่ละกรณี โดยหาค่าความเป็นจริงทำตามขั้นตอนทีละขั้นตอนไปเรื่อยๆ ตามความรู้ที่มี
- ตัวอย่าง : ข้อกล่าวอ้างทั่วไป

ในสถานที่เกิดเหตุมีชนแมวหรือชนสุนัขตกอยู่ ถ้ามีชนสุนัขตกอยู่ในที่เกิดเหตุเจ้าหน้าที่สมชายจะเป็นโรคภูมิแพ้ ถ้าเป็นชนแมวที่ตกอยู่ในที่เกิดเหตุ แล้วสมปองเป็นฆาตกร แต่เนื่องด้วยเจ้าหน้าที่สมชายไม่ได้เป็นโรคภูมิแพ้ดังนั้นสมปองคือฆาตกร

อาจมีแบบวิเคราะห์จากข้อมูลที่มี

Natural Deduction (การนิรนัย)

- 1) มีขนแมวตกอยู่ในที่เกิดเหตุ หรือ มีขนสุนัขตกอยู่ในที่เกิดเหตุ (สมมุติฐาน)
- 2) ถ้ามีขนสุนัขตกในที่เกิดเหตุ แล้ว เจ้าหน้าทีสมชายจะเป็นโรคภูมิแพ้ (สมมุติฐาน)
- 3) ถ้ามีขนแมวตกอยู่ในที่เกิดเหตุ แล้ว สมปองเป็นฆาตกร (สมมุติฐาน)
- 4) เจ้าหน้าทีสมชาย ไม่ได้เป็นโรคภูมิแพ้ (สมมุติฐาน)
- 5) ไม่มีขนสุนัขตกอยู่ในที่เกิดเหตุ (จากข้อ 2 และ ข้อ 4)
- 6) มีขนแมวตกอยู่ในที่เกิดเหตุ (จากข้อ 1 และ ข้อ 5)
- 7) สมปองคือฆาตกร (จากข้อ 3 และข้อ 6)

from what we know.

Rules of Inference (กฎของการอนุมาน)

- การอนุมานด้วยวิธีการให้เหตุผลจะต้องมีการตรวจสอบความสมเหตุสมผล กฎของการอนุมานเชิงตรรกศาสตร์ ได้แก่
 - Modus Ponens (MP)
 - Modus Tollens (MT)
 - Disjunctive Syllogism (DS)
 - Addition (Add)
 - Simplification (Simp)
 - Conjunction (Conj)
 - Hypothetical Syllogism (HS)
 - Constructive dilemma (CD)
 - Absorption (Abs)

Modus Ponens (MP)

- Modus Ponens (\Rightarrow -elimination)

$P \Rightarrow Q$
$\frac{P}{Q}$

P	Q	$P \Rightarrow Q$
T	T	T
T	F	F
F	T	T
F	F	T

Modus Tollens (MT)

- Modus Tollens (\Rightarrow -elimination)

$P \Rightarrow Q$
$\frac{\neg Q}{\neg P}$

$$p \rightarrow q$$

$$\sim Q \text{ and } \sim p$$

P	Q	$P \Rightarrow Q$	$\neg Q$	$\neg P$
T	T	T	F	F
T	F	F	T	F
F	T	T	F	T
F	F	T	T	T

Disjunctive syllogism (DS)

- Disjunctive Syllogism (\vee -elimination)

$$\begin{array}{c} P \vee Q \\ \neg P \\ \hline Q \end{array}$$

หรือ

$$\begin{array}{c} P \vee Q \\ \neg Q \\ \hline P \end{array}$$

P	Q	$P \vee Q$	$\neg P$
T	T	T	F
T	F	T	F
F	T	T	T
F	F	F	T

P	Q	$P \vee Q$	$\neg Q$
T	T	T	F
T	F	T	T
F	T	T	F
F	F	F	T

Addition (Add)

- Addition (\vee -introduction)

$$\frac{P}{P \vee Q}$$

หรือ

$$\frac{Q}{P \vee Q}$$

P	Q	$P \vee Q$
T	T	T
T	F	T
F	T	T
F	F	F

P	Q	$P \vee Q$
T	T	T
T	F	T
F	T	T
F	F	F

Simplification (Simp)

จาก P, Q

- Simplification (\wedge -elimination)

$$\frac{P \wedge Q}{P}$$

หรือ

$$\frac{P \wedge Q}{Q}$$

P	Q	$P \wedge Q$
T	T	T
T	F	F
F	T	F
F	F	F

P	Q	$P \wedge Q$
T	T	T
T	F	F
F	T	F
F	F	F

Conjunction (Conj)

- Conjunction (\wedge -introduction)

P
Q
<hr/>
$P \wedge Q$

P	Q	$P \wedge Q$
T	T	T
T	F	F
F	T	F
F	F	F

Hypothetical syllogism (HS)

- Hypothetical syllogism (chain reasoning, chain deduction)

$$\frac{P \Rightarrow Q \quad Q \Rightarrow R}{P \Rightarrow R}$$

P	Q	R	$P \Rightarrow Q$	$Q \Rightarrow R$	$P \Rightarrow R$
T	T	T	T	T	T
T	T	F	T	F	F
T	F	T	F	T	T
T	F	F	F	T	F
F	T	T	T	T	T
F	T	F	T	F	T
F	F	T	T	T	T
F	F	F	T	T	T

Constructive Dilemma (CD)

$$\frac{(P \Rightarrow Q) \wedge (R \Rightarrow S) \quad P \vee R}{Q \vee S}$$

P	Q	R	S	$P \Rightarrow Q$	$R \Rightarrow S$	$(P \Rightarrow Q) \wedge (R \Rightarrow S)$	$P \vee R$	$Q \vee S$
T	T	T	T	T	T	T	T	T
T	T	T	F	T	F	F	T	T
T	T	F	T	T	T	T	T	T
T	T	F	F	T	T	T	T	T
T	F	T	T	F	T	F	T	T
T	F	T	F	F	F	F	T	F
T	F	F	T	F	T	F	T	T
T	F	F	F	F	T	F	T	F
F	T	T	T	T	T	T	T	T
F	T	T	F	T	F	F	T	T
F	T	F	T	T	T	T	F	T
F	T	F	F	T	T	T	F	T
F	F	T	T	T	T	T	T	T
F	F	T	F	T	F	F	T	F
F	F	F	T	T	T	T	F	T
F	F	F	F	T	T	T	F	F

Absorption (Abs)

- Absorption

$$\frac{(P \Rightarrow Q)}{P \Rightarrow (P \wedge Q)}$$

P	Q	$P \Rightarrow Q$	$P \wedge Q$	$P \Rightarrow (P \wedge Q)$
T	T	T	T	T
T	F	F	F	F
F	T	T	F	T
F	F	T	F	T

Direct Deduction

- Direct deduction ของข้อสรุปจากเซตของสมมติฐานประกอบไปด้วยลำดับของประโยค
 - สมมติฐาน (premise)
 - ประโยคที่มาจากกฎของการอนุมาน (rules of inference)
 - ประโยคที่มาจากกฎของการแทนที่ (rules of replacement)
- ตัวอย่างมี สมมติฐานคือ $C \vee D$, $C \Rightarrow O$, $D \Rightarrow M$, และ $\neg O$ มีข้อสรุป M จะพิสูจน์ว่าถูกต้อง

1. $C \vee D$	premise
2. $C \Rightarrow O$	premise
3. $D \Rightarrow M$	premise
4. $\neg O$	premise
5. $\neg C$	2,4 MT
6. D	1,5 DS
7. M	3,6 MP

1. $C \vee D$	premise
2. $C \Rightarrow O$	premise
3. $D \Rightarrow M$	premise
4. $\neg O$	premise
5. $(C \Rightarrow O) \wedge (D \Rightarrow M)$	2,3 Conj
6. $O \vee M$	1,5 CD
7. M	4,6 DS

Example : Direct Deduction

- พิสูจน์ $T \Rightarrow U$ จากสมมุติฐาน $P \Leftrightarrow Q$, $(S \vee T) \Rightarrow Q$, และ $\neg P \vee (\neg T \wedge R)$

1. $P \Leftrightarrow Q$	premise	12. $(\neg S \wedge \neg T) \vee \neg T$	11 Simp
2. $(S \vee T) \Rightarrow Q$	premise	13. $(\neg S \vee \neg T) \wedge (\neg T \vee \neg T)$	12 Dist
3. $\neg P \vee (\neg T \wedge R)$	premise	14. $\neg T \vee \neg T$	13 Simp
4. $(P \Rightarrow Q) \wedge (Q \Rightarrow P)$	1 Equiv	15. $\neg T$	14 Taut
5. $(Q \Rightarrow P)$	4 Simp	16. $\neg T \vee U$	15 Add
6. $(S \vee T) \Rightarrow P$	2,4 HS	17. $T \Rightarrow U$	16 Impl
7. $P \Rightarrow (\neg T \wedge R)$	3 Impl		
8. $(S \vee T) \Rightarrow (\neg T \wedge R)$	6,7 HS		
9. $\neg(S \vee T) \vee (\neg T \wedge R)$	8 Impl		
10. $(\neg S \wedge \neg T) \vee (\neg T \wedge R)$	9 DM		
11. $[(\neg S \wedge \neg T) \vee \neg T] \wedge [(\neg S \wedge \neg T) \vee R]$	10 Dist		

Indirect Deduction

- Indirect deduction มี 2 วิธี
 - Conditional proof : สมมุติค่าความเป็นจริงให้ 1 ตัวแปรเพื่อแก้ปัญหา
 - Indirect proof : กำหนดข้อสรุปเป็นเท็จ แล้วถ้ามีพิสูจนหักล้างได้ จะทำให้ข้อสรุปนั้นเป็นจริง
- ตัวอย่าง : มีสมมติฐานคือ $P \Rightarrow Q$ และ $P \Rightarrow (Q \Rightarrow \neg P)$ มีข้อสรุปคือ $\neg P$ จงพิสูจน์ว่าเป็นจริงหรือไม่ (ใช้วิธี Indirect proof)

1.	$P \Rightarrow Q$	Ⓟ	premise
2.	$P \Rightarrow (Q \Rightarrow \neg P)$		premise
3.	P	✓	assumption
4.	Q	✓	$\sim P \equiv 1,3$ MP
5.	$(Q \Rightarrow \neg P)$		$P \equiv 2,3$ MP
6.	$\neg P$		5,4 MP
7.	$P \wedge \neg P$		3,6 Conj
8.	False		7 IP

ขัดกับ assumption
เพราะฉะนั้น $\neg P$ เป็นจริง

Example

- จงพิสูจน์ว่าคำกล่าวต่อไปนี้ถูกต้อง
ถ้าอุณหภูมิต่ำและความดันคงที่ฝนจะไม่ตก ขณะนี้อุณหภูมิต่ำ ดังนั้นถ้าฝนตกแล้วหมายความว่าความดันไม่คงที่
- วิธีพิสูจน์ กำหนด
 - A แทน อุณหภูมิต่ำ
 - B แทน ความดันคงที่
 - C แทน ฝนตก
 - แทนประโยคด้วย propositional logic
 - Premise : ถ้าอุณหภูมิต่ำและความดันคงที่ฝนจะไม่ตก $(A \wedge B) \Rightarrow \neg C$
 - Premise : ขณะนี้อุณหภูมิต่ำ A
 - Conclusion : ถ้าฝนตกแล้วหมายความว่าความดันไม่คงที่ $C \Rightarrow \neg B$

Example

ข้อสรุปคือ $C \Rightarrow \neg B$

1.	$(A \wedge B) \Rightarrow \neg C$	Premise
2.	A	Premise
3.	$\neg(C \Rightarrow \neg B)$	Assumption
4.	$\neg(A \wedge B) \vee \neg C$	1 Impl
5.	$\neg A \vee \neg B \vee \neg C$	4 DM
6.	$\neg B \vee \neg C$	2,5 DS
7.	$\neg C \vee \neg B$	6 Comm
8.	$C \Rightarrow \neg B$	7 Impl
9.	$\neg(C \Rightarrow \neg B) \wedge C \Rightarrow \neg B$	3,8 Conj
10.	False	9 IP

Exportation $p \rightarrow (q \rightarrow r)$ ~~is given~~ $(p \wedge q) \rightarrow r$

$$\sim p \vee (q \rightarrow r)$$

$$\sim p \vee (\sim q \vee r)$$

$$\sim (p \wedge q) \vee r$$

$$(p \wedge q) \rightarrow r$$

$\sim(r \vee s)$, $\sim p \rightarrow s$, $p \rightarrow q$ prove q

direct prove

$$\sim r \wedge \sim s$$

$$\sim s \rightarrow p$$

$$\sim r \equiv T$$

$$\sim s \equiv T$$

$$r \equiv F$$

$$s \equiv F$$

$$\sim s \rightarrow q$$

$$s \vee \boxed{q}$$

up to q

$\sim(r \vee s)$, $\sim p \rightarrow s$, $p \rightarrow q$ அங்கு $q \equiv T$

$\sim r \wedge \sim s$

$\sim s \rightarrow p$

$\sim p \wedge \sim q$

$s \vee \sim p$

$\sim p \quad \sim q \equiv F$

$s \equiv T$

$\sim p$

$q \equiv T$

∴

$p \rightarrow (q \wedge r)$, $s \rightarrow r$, $r \rightarrow p$ அங்கு $s \rightarrow q$

$s \rightarrow p$

$s \rightarrow (q \wedge r)$

$\sim s \vee (q \wedge r)$

$(\sim s \vee q) \wedge (\sim s \vee r)$

$(s \rightarrow q) \wedge (s \rightarrow r)$

T

$p \wedge q, p \rightarrow r, (q \wedge r) \rightarrow s$ ~~এখন~~ s প্রমাণ

$p \quad \sim p \vee r \quad q \rightarrow s$
 $q \quad r \quad \sim q \vee s$
 (s)

$\sim(\sim s \vee p)$
 $(s \wedge \sim p)$

indirect ~~দ্ধি~~.

$x \rightarrow y$
 $x \rightarrow \sim y \equiv F$

$\sim(s \rightarrow q)$

$p \rightarrow (q \wedge r), s \rightarrow r, r \rightarrow p$ ~~এখন~~ $s \rightarrow q$
~~or~~ ind

$s \rightarrow p$
 $s \rightarrow (q \wedge r)$
 $\sim s \vee (q \wedge r)$
 $(\sim s \vee q) \wedge (\sim s \vee r)$
 $\sim s \vee q \quad \uparrow \quad \sim s \vee r$
 $(s \rightarrow q) \quad |$

$\sim(s \rightarrow q) \sim y$
 $s \rightarrow (q \wedge r) \neq q, r$
 $(s \rightarrow q) \quad s \rightarrow r$